

DE GLORIA

excitatas subeūdo: atque postremo ignominiam extremam
 accipiendo. Docuit enim in huius vitæ iactura vitam beatā
 & immortalem consistere: verāque gloriam inanis gloriæ
 dispendio comparari. Quid vero postquam se pro generis
 humani salute salutarem hostiam deuouit, atque constituit?
 Nihil est enim honestius, nihil ad laudem illustrius, quā prin-
 cipem, & tutorem Reip. pro suis ciuibus vitā abijcere: Vsq;
 adeo, vt cum in mentionem incidimus eorum, qui pro suis ca-
 put in vitæ discrimen intulere, miro studio incendamur. Et
 illi quidem, qui voluntariam mortem, vt patriæ consule-
 rent, obiere: qui quidem sunt paucissimi, non rebus suis inte-
 gris, sed in extremum discrimen adductis, eam calamitatē
 quæ sibi, & vniuersæ Reip. impendebat, interitu suo a Rep.
 depulerunt. Deinde patriæ, cuius beneficijs obstricti erant,
 merita reddiderūt. Postremo vnam tantum ciuitatē cum
 aliarum pernicie obitu suo tutati sunt. At ille sūmus rector
 cuius numine, & imperio omnia supera, infera, media conti-
 nentur, cuius nec vita malis tentari, nec decus imminui po-
 test, cum sit ipse immortalitatis, atque gloriæ largitor, vt ab
 hominibus impijs pestem debitam auerteret, in humana for-
 ma delituit: omnes malorum impetus suo corpore excepit:
 indignissimas calamitates hausit: atque tandem morte sua
 genus humanum e faucibus mortis ipsius eripuit. Quod igitur
 erit tam diuinum ingenium, vt possit cogitando cōsequi
 tantæ gloriæ magnitudinem? Nā si vera dignitas e veræ
 virtutis opibus emanat: nullumque virtutis genus aut specie
 pulchrius, aut fructu salutaris, aut amplitudine magnificæ

rius esse potest: Quod tandem in omni natura decus animo
 concipiemus, quod sit cum decore Christi regis in crucem
 pro salute omnium sublatis aliqua ex parte congerendum? Nec
 solum in cruce immensa bonitatis opes explicauit: sed etiam
 vim diuinam nobis conspiciendam exhibuit. Humanam na-
 que scelus sacris sanctissimis expiauit: inueteratam maculam
 sanguine suo deleuit: tyrannidem illius perennis hostis extin-
 xit: atque tandem effecit, ut in ipsa cruce, quae ad extremum
 supplicium & ignominiam defigi solebat, sint modo clarissi-
 ma trophea ad sempiternam caelestis numinis gloriam con-
 stituta. Cum ergo crucem illam insignem & illustrem intuemur
 clarissimae victoriae monimentum, amplissimum laudis ornam-
 tum, caelestem atque diuinum splendorem, firmissima salutis
 & dignitatis humanae praesidia conspiciamus. Tantum vero
 & tam excellens decus, tanta dignitatis prestantia illi tan-
 tum conueniebat: Quod Paulus ad Hebraeos scribens inquit
 quem deus summus nostrae dignitatis & gloriae principem, autho-
 rem, & ducem constituit. Idem Paulus alibi cum diceret Christum us-
 que eo patri obediens fuisse, ut mortem etiam in cruce iussis illius
 parens exciperet: subiunxit. Propter quod deus illum extulit,
 & ita nomen illius amplificauit, ut supra omne nomen & gloriam
 collocaret, ut omnes tandem caelestes, terrestres, & inferi vim il-
 lius, & maiestatem diuinam sciant, atque fateantur uniuersi, Ie-
 sum in omnium rerum dominatu, summiq; patris gloria constitutum.
 Hac Pauli sententia perspicitur, quantum in illa cruce fuerit glo-
 riae immortalis instrumentum. Illa enim Christus id nomen adeptus
 est, quod caelites admirantur nationes vltimae vereantur, sedes
 inferae

pertimescant. Quod si gloria tunc apparet, ut in principio
 disputatum est, cum virtutis elegantiam, utilitatem, & am-
 plitudinem insignis amor, grata voluntas, & ingens admi-
 ratio consequitur: nihilque potuit esse aut illustrius, aut fru-
 ctuosius, aut magnificentius satis perspicitur, crucis gloria
 omnes res quantavis ampla dignitatis specie fulgentes obscu-
 rauisse. Nulla enim orationis facultate explicari potest ad-
 mirabilis ille orbis terrarum motus. Vbi enim primum Chri-
 sti fama, quae quidem incredibili celeritate omnes terrae fines
 peragravit, ad exteras nationes peruenit, incredibilis homi-
 num multitudo ingenti admiratione percussa, & amore tam
 diuinae virtutis incensa: relictis inueteratis, atque penitus in-
 sitis opinionibus: pristinis institutis omnino repudiatis omni-
 busque vitae commodis neglectis, ita Christum per omnes flā-
 mas secuta est, ut nullis minis, nullis terroribus, nullis exqui-
 sitis supplicijs ab illius coniunctione diuelli potuerit. Factum
 est igitur, ut homines quos neque ratio, neque disciplina, nec
 postremo vllum remedium humane rationis opibus excogi-
 tatum & inuentum, a flagitijs auocare poterat, diuina Chri-
 sti gloria incensa, illiusque numine concitati, mox ad veram
 virtutem inflammato studio raperentur. Ex quo facile per-
 spicitur gloriam ante demersam Christi ope ē flagitiorum
 fluctibus emeruisse: honestatisque lumen extinctum reuixi-
 sse: hominumque genus dignitate spoliatum dignitatem
 amissā recuperasse. Nec enim modo hominibus gloriae viā
 ostendit: sed etiam in illos omnia diuinae claritatis ornamen-
 ta congescit: & vniuersas nationes in suae gloriae societatem

conuocauit. Ab illo igitur tanquam a sanctissimo quodam
atque perenni fonte decoris, laudis, & dignitatis, hauriant
opus est qui lucem, qui nominis celebritatem, qui gloria nullis
seculis interituram ardentem expetunt. Nam cum verum
decus in illis tantum insit qui verae virtutis ornamentis ex
culci sunt. vera autem virtus sine Christi praesentis ope obti
neri non possit: Nemo certe aliquam verae gloriae rationem sine
Christi praesidio, atque numine consequetur. Ille nanque so
lus nobis lucem obtulit, maculas omnes absternit: virtutis ve
rae disciplinam tradidit: vires etiam confirmauit, quibus illum
sequi: sanctitatem colere: diuinis opibus instrui, & ornari va
leamus. Illi igitur tantum omni laude erunt in perpetuum
cumulati, qui se Christo consecrauerunt. Qui primum quidem
cum sint inanissimis ornamentis nudati, plerumque vulgo
contemnuntur. At vero paulo post explicata illa virtutum
omnium suppellectile, ornatuque diuino in oculis omnium consti
tuto, Christe sancte qui clamores hominum, quae studia conse
quuntur? Illic enim non fucatus nitor: non ementitus cultus:
non forma medicamentis ullis infecta: sed insignis pulchritu
do: caelestis claritas: diuina lux hominum mentibus obuersa
tur. Qui enim Christum intuentur quotidie magis illius lu
mine collucent. Vt enim speculum solis splendore percussum
tantam lucem accipit, vt in eo solem ipsum te intueri putes:
Ita mentes Christi radijs illustrat, & tanta luce completae sunt
vt in illis Christi formam, atque claritatem agnoscas. Mini
me igitur mirandum est, homines tantis opibus, atque praesi
dijs mirifice redundantes, bellum contra omnium gentium

mores & instituta suscepisse, & orbem vniuersum Christi
 imperio subiugasse. Si enī natura honestatis imagine cōmo-
 uemur, & ardenti studio vel obscuram similitudinem dig-
 nitatis arripimus: quid tandem euenire putandum est, cum
 honestatem ipsam mentis oculis vsurpamus? Ergo postquā
 hæc diuina lux in terris effulsit, & veram honestatem aspe-
 ximus: illius vmbri minime delectamur: inanes effigies nō
 admiramur: antiquitatis facinora contemnimus: eosque so-
 lum mirifice laudamus & extollimus, qui pro vera religio-
 ne, pro iustitiæ sanctitate extremum spiritum ediderunt:
 aut in tam præclaro certamine ingentia pericula subierunt:
 aut omnibus curis liberi & soluti totos se rerum diuinarum
 cognitioni dicauerunt: atque postremo fuerunt in terris cœ-
 lestium vitam altitudine mentis, & ardore pietatis imitati.
 Hæc igitur demum est illa stabilis & firma laus: Hæc
 gloria constans, & æterna, quæ veræ virtutis splendore san-
 ctissimo Christi numine, expressa diuinæ claritatis effigie
 continetur. Hanc intueri, hanc expetere, hanc omni impetu
 consecrari debent omnes, qui ad laudem & dignitatem iaspi-
 rant. Ex quibus facile concludi potest, gloriam esse maxime
 cum christiana pietate, atque cœlestis virtutis studio coniun-
 ctam. Hic Augustinus. Equidem, inquit, ita sum affectus
 gloriæ dulcedine, vt non libeat vltius orationi tuæ repug-
 nare. Nam cum ab ineunte ætate multa illius causa fecerim
 ægre ferebam, cum suspicarer, eam tantis flagitijs infectam
 esse, vt timerem, ne me ad se rapiendo, tanquā aliquo Caryb-
 dis æstu temeritate insanæ cupiditatis absorberet. Nun-

libenter audio illam non modo carere omni crimine, vel
rumetiam ad coelum ducem esse. Quamuis igitur ali
qua mihi in mentem veniant, quae adhuc contra dici
fortasse possent animo tamen libenti conuiuo, malo
que tibi cedendo gloriam amplecti, quam diutius refra
gando ab illius studio retardari. Me quidem, inquit, Me
sellus gloriae amor, quo quidem sum nimis incensus nun
quam impedit, quo minus tibi scrupulum, qui adhuc
mihi restat obiciam. Sic enim accepimus fundamētum
Christianae pietatis esse humilitatem. Humilitas autem
significat animi infractionem, atque demissionem. Ergo
cum gloriae studium non conueniat nisi animis maxi
mis, rerumque maximarū cupiditate flagrantibus: & ōne
Christianae pietatis officium in humilitate cernatur: relinqui
tur nihil tā pugnare cum Christianis institutis, quā gloriae
appetitum. Imo, inquā nihil est copulatum magis: eaque so
la est ad gloriam via, quae in humilitate hac sanctissimis li
teris exornata cōsistit. Est enim gloria caeleste decus animi,
atque diuinum beneficium apud homines propriam imbecilli
tatem agnoscentes, atque diuinam opem requirentes, diuina
benignitate collocatum. Hi tantum igitur dignitate & glo
ria florēt: cum interim illi, quos vel gentis nobilitas, vel abun
dantia pecuniae, vel corporis rebus, vel formae pulchritu
do insolentes & superbos efficit, ope diuina destituti corru
ant, tanto maiorem infamiam in ruina subeuntes quāto sibi
maius decus opinionis errore proponebāt. Tāta est autē huius
amplissima virtutis, quam humilitatem appellamus.

altitudo, vt in coelum etiam penetret. Nam continet omniū
 virtutum decus & excellentiam. Primum enim singulari
 sapiētiae munere continetur. Cum enim fragilem hominum
 naturam: fluxam & caducam vitæ conditionem, humana
 rumque rerum varietatem, & inconstantiam animo reputā
 tes: & hominum insigni fortuna florentium miserabiles exi
 tus in memoriam reducentes, omnibus corporis & fortunæ
 bonis omnino diffidimus, ita vt nunquam secundis rebus &
 ad voluntatem nostram fluentibus, extollamur: tum maxi
 me prudentiæ munere fruimur. Nunquā enim sapiens effe
 retur, nempe qui se natum hominem meminerit, atque com
 muni lege naturæ multis cladibus expositū. Deinde cum se
 ipsum agnouerit, nunquam alienum decus appetet, aut hono
 rem parum sibi conuenientem vsurpabit: Quod ad iustitiæ
 officium pertinet. Hinc etiam Temperantiæ, atque modera
 tionis ornatu orietur. Qui enim imbecillitatem naturæ con
 siderauerit, quauis omnes opibus & potentia vincat, nun
 quam insolecet, nec aliquid cum temeritate, & amentia ge
 ret, nec se cuiquam anteponet. Nunc vero quomodo humili
 tati cum animi etiam magnitudine conueniat, videamus.
 Hoc est, inquit Metellus, quod intelligere cupio. Difficile nā
 que videntur res inter se nomine discrepantes sententia con
 glutinare. Nihil, inquam, facilius. Cum enim virtutes ita co
 pulatæ sint, vt qui vnam habuerit, opus sit reliquas omnes
 habere: & constet humilitatem tres illas virtutes esse com
 plexam: consequens est, vt etiam cum alti, & inuicti animi
 magnitudine coniuncta sit. Quod vt clarius videamus ipsi,

suis nominis sententiã explicemus. Est igitur humilitas affectio animi parua, & exigua de se ipso sentientis. Magnum autem & paruum sine comparatione intelligi non potest. Si enim collẽ editũ & excelsũ cũ humiliore cõseras, rite magnũ appllaues. si cum Apennini cacumine, fortasse paruum. Sic etiã magnam lacertã appellamus, quæ in genere suo magnitudine excellit: & elephantũ pusillum, qui ad alios collatus brevis est, quãuis sit aliorum animãtium lōge maximus. Hæc tu ex Aristotele, si κατ'ὑπορίαις cognouisti intelligere facillime potuisti. Cum igitur omnis ratio breuitatis aut magnitudinis è comparatione ducatur: & humilem eum appellemus, qui sua omnia paruipendit: relinquitur plane id ex eo euenire, quod se cũ rebus multo maioribus & altioribus conferat. ex quo sequitur omnes humiles esse magnanimos. Nã quæso, quis tibi animi maioris esse videtur: is ne qui nimis alta suspicit, & sibi in omni genere exempli maxima proponit? an qui nescit oculos ex infimis rebus attollere? Is inquit, qui altiora sæper aspectat. Ergo, inquã, cum humilis ideo se non magni faciat, quia maiora quædam intuetur: restat vt intelligamus illum esse magno animo præditum: superbũ autẽ & insolentẽ minuto & angusto. Satis enim constat nunquam a rebus exiguis ad amplas, & magnificas animi aspectũ retulisse. Nã si id fecisset, nunquã tanti seipsum estimaret. Veluti si quis in pago, aut in paruo municipio principem locũ tenens insolescat: is vbi primum Romã, aut in aliã ciuitatem simili splendore florẽtem venerit, & tantã hominũ celebritatẽ aspexerit, atq; ibi vi

derit sese neque cum mediocri dignitate præditis esse confere-
 rendum: ingentes illos spiritus, quos arrogãtia non ferenda
 sumpserat, statim deponet. Quod quidem in omni genere
 cerni potest. Etenim quis est poeta paulo sanior, qui non se, cū
 in Homerum, aut Maronem, respexerit, protinus abiiciat?
 Quē oratorē Demosthenis, aut Ciceronis vbertas, & āpli-
 tudo non modestum reddat? Cuius imperatoris insolentiam
 res ab Alexãdro, aut Casare gestæ non frangãt? Cum igitur
 hæc natura rerū sit, vt semper nos nostri poeniteat, quo-
 ties mentis aciē ad altiora conuertimus: quid tandē Christia-
 nis hominibus euenturum suspicamur? Est enim hominis
 Christiani munus nō modo mundiornatum, & magnificē-
 tiam intueri: sed longe altius extolli, naturæque totius archi-
 tectum assidue contēplari. Sic igitur fit, cum animus in cor-
 pore manens e corpore tamen studio, & agitatione mentis
 excedit, et quoad fas est diuinæ virtutis lucē videt: vt se repē-
 te suaque ōnia, & quicquid antea āplum, & illustre cēsebat
 humile & obscurū iudicet: nihilque in uita pulchrum & ho-
 nestum existimet, quod nō senserit esse claritate illa diuini
 luminis illustratum. Omnes igitur humanas opes, siue illæ
 ad corporis cultum, siue ad ornatum animi pertineãt, parui-
 faciens, ita exardescit ad illius diuinæ formæ cupiditatē, vt
 nihil aliud cogitet, nihil cupiat sed potius omnibus corporis &
 animi viribus ad sūmum illud bonum fruēdum incitetur.
 Hoc autē tā illustri spectaculo multo clarior in dies atque
 altior fit. Cū enim amore dei flagret, mentē ad illius aspe-
 ctum ardēter excitat. Quo autē magis illo aspectu quantū

potest in hac vita fruitur, eo vehementius inflātur. Sic autē euenit, vt progressio in diuinā naturā cognitione amorē augeat: Amor autē auctus clariorē in dies cognitionē efficiat: atque ita tandē homines alta quadā mente pręditos ad sui contēptū quotidie magis inducat. Auget etiam interim vehemēter humilitatē, quod in illa cœlesti luce multa nostra vitia, quæ antea latebāt, clare cernimus, ita vt quo magis immēsā summi illius rectoris bonitatē agnoscimus: eo facilius nostræ naturæ imbecillitatē, atque corruptelā agnoscamus. Inde autē fit, vt eadē opera, & Deum ardēter amemus, & in nostri odiū quodā modo veniamus. Accedit deinde, quod intelligimus non posse nos viribus nostris aut virtutē colere, aut dignitatē vllā tueri: sed immanē libidinē, & insignē turpitudinē vbi primū a Deo scelere nostro seiungimur in animis nostris dominari. Tum illud quantū valet etiā ad infringendā hominū insolētiā, ingētes illas cœlitū copias diuino splendore lucentes animo contueri? Qui enim illorum siue præstantem naturam, siue pietatem excellentem, siue dignitatis amplitudinem consyderauerit: se ipsum abiciet, animaduertens nihil in rebus humanis esse cum illa tanta claritate comparandum. Postremo videmus etiam innumera bilem hominum multitudinem diuina quadam virtute atque gloria florentem, & in terris quodam modo cœlitum dignitatem moribus, & institutis vitæ consecutam, ad quam respicientes necesse est, vt nos ipsos pro nihilo reputemus. Quod si illa angelorum agmina tam diuino splendore fulgentia Dei comparatione nihil sunt: & si vni

DE GLORIA

uersum genus humanum ad angelos collatum abiectum natu-
 ra, & humile iudicamus: quid tandem faciet is, qui uiderit
 sese ne cum hominibus quidem summis esse conferendum? Quo
 modo enim is qui Deum sibi sequendum, & imitandum esse
 sentit, insolenter efferri poterit, cum intellexerit sese a multis
 etiam hominibus in hac uita manentibus dignitate uictum
 atque superatum? Homo cum his excubans atque pernoctans
 curis, nullo modo turgebit unquam inani iactatione furenter
 elatus: ut uidentur qui nihil amplum cogitant: sed potius om-
 nes suas opes valde despiciet. Contemnet enim sese, contemnet
 homo excellenti ingenio, animoque maximo praeditus: qui si
 mentis oculos humi defixos haberet: idque tantum magnum
 existimaret, quod esset fragile & caducum, & istis bonis
 quae hominum vulgus inaniter admiratur, abundaret,
 quam sibi ipsi placeret? Quam fastidiose tenuiores despi-
 ceret? quam intoleranda superbia, & amentia duceretur? Ergo
 ut superbia nascitur ab animo abiecto, & in terram demerso
 ita humilitas ortum habet ab animo magno, nihil quod quidem
 non sit diuinis & aeternis opibus exaggeratum magnum &
 excelsum iudicante. Considerate igitur quam excellenti ani-
 mo sint illi quos nostra loquendi consuetudine humiles appella-
 mus. Nihil est enim in rebus humanis quantumuis insigni
 specie dignitatis excelsum, quod non facile contineat, & infra
 se positum esse ducant: nullis opibus, nullis facultatibus, nullis
 ornamentis humana industria, & studio paratis conteri esse
 possunt: ipsam denique gloriam a uirtute uera profectam, quae ho-
 minum commemoratione uiget, non aspernatur illi quidem, cum

se ad virtutē natos, et gloriā esse comitē virtutis intelligāt, sed eam nescio quomodo multo maiora sibi proponentes quotidie magis despiciunt. Nā omnia quātum vis magna, & excelsa exigua putanda sunt, cum est aliquid amplius, & magnificentius. Licet igitur ad omnes homines, qui vbiq̄ sunt, quacunque in ora atque parte terrarum eorum fama permanare possit: nihil tamen quod quidē sit terrae spatij includum illis magnum esse potest, qui coeli etiā cōplexum angustissimum putāt. Neq; possunt vllō modo omnibus huius vitae bonis satiari, qui sēper immēsas opes & infinitas desiderant. Nihil enim optant ardētius, quā humanis opibus spoliari, vt diuinis cōpleantur. Hāc illos cura sollicitat: hic ardor eorum mentes inflāmat: hoc illos desiderium in lachrymis & fletu versari cogit. Qui quidē fletus non est imbecillitatis sed diuinæ virtutis argumētum. Cum enim diuinæ conditionis participes fieri concupiscāt, molestissime ferunt sese corpore diutius, quasi quodā ergastulo detineri, & non protinus ex his terrarum angustijs in illā cōlestē regionē euolare. Illius autem gloriæ cupiditate incensi rapiuntur, quæ non peruulgato virtutis splendore, aut prædicatione hominū continetur: sed quā diuinæ lucis claritas efferet, quā cœlestis dignitas excitabit, quæ vigeat memoria seculorum omnium: de cuius amplitudine nunquā eternitas ipsa cōticescet. Hāc igitur expetentes angelorum theatrum sibi proponunt omnesque cœlestes, quos sanctæ literæ principes, & potestates, & diuinæ maiestatis sedes, alijsque nominibus ardoris & sapientiæ significātibus appellant, ante mentis oculos sta-

DE GLORIA

tuunt: his iudicibus seruiunt, his spectatoribus placere, horum
 testimonio comprobari cupiunt: Atque postremo, quod est lo-
 ge maximum, in illius summi domini testimonio, & seretia
 onem gloriae magnitudinem sitam esse cospiciunt: & ad illam in-
 credibili animi cursu, studioque contendunt. Spe igitur illius
 claritatis erecti gaudia maxima percipiunt, intelligentes in
 illius demum gloriae studium esse omnibus viribus incumben-
 dum, quae Christi beneficio, numine, & laudatione continetur
 Nam si laudatoris amplitudo ad dignitatis amplificationem
 pertinet: quid esse potest Christi maiestate magnificentius?
 Si verum iudicium incerta gloriae ratione requirimus Deus
 solus intimos hominum sensus perspectos habet. Si laudantis
 constantiam attendimus: diuina mens nullam in omni aeternita-
 te potest habere mutationem. Si lucem & celebritatem conside-
 res: tunc clarorum hominum laudes coram omnibus angelis,
 & hominibus illustrabuntur. Si ad diuturnitatem animadu-
 ras: nullum finem sunt ullis unquam saeculis habiturae. Quid
 igitur illa gloria diuinius, quam mentes castae in illa caelesti re-
 gione consequentur? Est enim dignitate laudatoris immensa
 spectatorum celebritate clarissima: diuturnitate temporis infi-
 nita. Haec est caelestis illius ciuitatis conditio, in quam tandem
 omnes qui verae laudi seruiunt, accipiendi sunt, diuinis laudi-
 bus abundare, splendore diuinae lucis illustrari, diuina gloria
 florere. O sedes illas beatissimas, diuinaque domicilia, in quibus
 homines pietate praestantes locati, nec vitis infici, nec de formi-
 tate maculari, nec tormetis inuidiae conuelli poterunt: sed exper-
 tes omnium malorum, aeternisque praesidijs & ornamentis mag-

nificētissime redundātes, gloria īmortali circumfluēt. Saluete ciues caelestes qui ab hac erūnosa vita in illā aeternā domū excessistis in qua diuinis opibus exculti, sūmisq; bonis affluētēs aeternis gaudijs triumphatis. Vos soli demū estis beatissimi iudicādi, quorū vita est ōni bonorū, copia cumulata, quorū laus emori nō potest, quorū nomē nulla vnquā obscurabit obliuio. Vestrū decus ōnes coelites intuetur nomē vestrū sūmus ipse Deus qui vos sibi adoptauit āplectitur, a quo lucē accipientes, & in illius naturā quodā modo cōuersi diuinę formę pulchritudinē estis illius beneficētia cōsecuti. Quis hęc gloriā animo prospiciēs nō optet quāprimum ab hac turba, & colluione discedere, & in cœlum continuo migrare? Quanta enim tādē voluptas erit inter āgelos numerari: piorum animorum caribus interesse: laudibus diuinis extolli: atq; postremo, quod caput est, sūmo illi cœli dominatori nutu ōnia regenti, pura s; mētes immēsa luce collustrāti, & sūmis aeternisq; gaudijs cumulāti perpetuo copulari? Sed de gloria illa, atq; diuinis pręmijs pijs a Deo cōstitutis ineptum erit fortasse plura differere. Nec enī oculis cerui, nec auribus accipi, nec mēte & cogitatione cōprehēdi in hac vita possunt. Superat enī, atq; lōgissimo quidē interuallo superat eorum magnitudo, ōnē humanarum cogitationum intelligentiā & facultatē. Hęc igitur verbis exprimere non possumus at eorum cupiditate incēdi, & incitari possumus. Quaresi nos excellēs decus allicit: si pulchritudo laudis inflāmat: si stimuli glorię concitant: veram virtutem ē qua sola verū & aeternum decus emanat ardētī studio colamus: &

CHRISTVM Optimum Maximum totius l. cne

DE GLORIA

statis, & gloriae celestis architectū castissime veneremur:
 & ab illo supplicibus verbis contēdamus, ut nos ad immorta-
 lē gloriā extollat, neque solum caelestibus bonis afficiat, sed
 etiā Deos faciat. Hæc mihi modo in mentē venerunt, quæ
 de gloria disputarē. Quæ quidē, ut videtis ab imitijs natura
 profecta piorum hominum mētes in cœlum tādē deducit.
 Tu igitur Augustine, si perstas in sētētia, ut gloriā vitupe-
 rādā existimes, non quod te dignum est facies. Animi enim
 tui indoles postulat, ut eā quātum possis ornes, & augeas, &
 interim ad sūmum, īmortaleque decus aspices. Tu quidē, in-
 quit Augustinus, cum orationis longitudine, tum conclusio-
 nis elegantia, & gravitate perfecisti, ut nec iā liceat, nec li-
 beat sententiā tuā refutare. Nox enim nos ut videtis nec
 opinātes oppressit: & epilogus iste tantā mihi voluptatē attu-
 lit, ut omnē cogitationē cōtra differētiā sustulerit. Reliquum
 igitur est, ut ad gloriā illā, quā in fine orationis attigisti,
 ōnibus velis, & remis contēdamus. Quā velle, inquit Metel-
 lus, ut Calcena noster, atque Lupus adessēt, ut aliquē etiam
 fructum ex hoc sermone perciperēt. Non est inquā cur id
 moleste feras. Ego enim hæc li cris mādare statuo, ut non il-
 los modo, sed reliquos etiā amicos participes huius nostri ser-
 monis efficiam.

Q V I N T I E T V L T I M I L I B R I D E G L O R I A

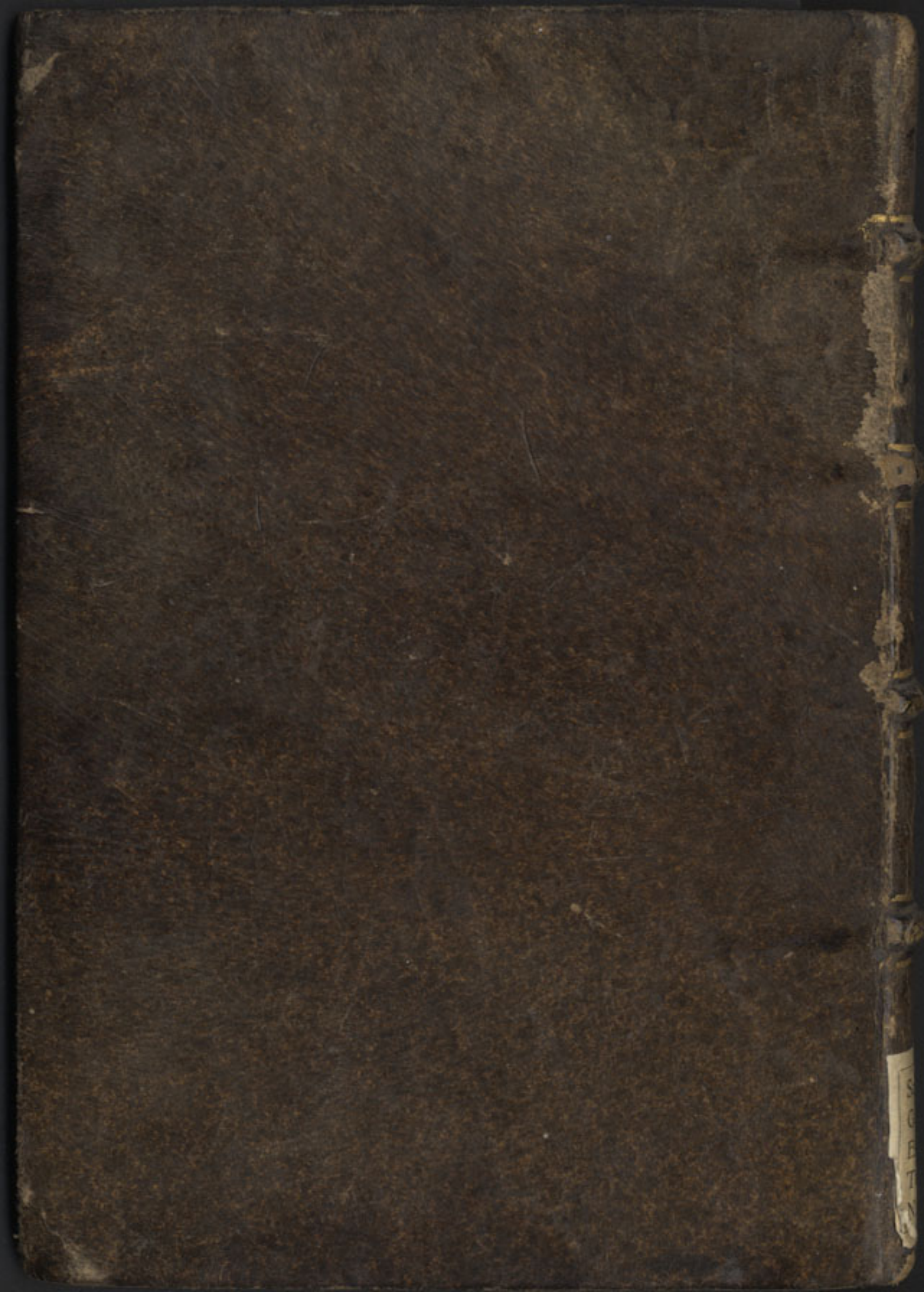
F I N I S .

Fui hoc opus excusū Conibrica à Frācisco correa & à viro
 eruditissimo Pelagio theologiae doctore examinādorū libro
 rū muneri præfecto cōprobatū. A. D. M. D. xlix. M l unno

1179

OSCO
DI
STORIA

Sala R
Gab.
Est.
Tab. 3
N.º 2